

Místní akční skupiny pomáhají zkvalitnit život na venkově

Zlepšení kvality života obyvatel na venkově, propojování místních aktérů, získávání a rozdělování dotačních prostředků i podpora turistického ruchu v regionu je cílem Místních akčních skupin (MAS). Jsou důležitým článkem komunitně vedeného místního rozvoje v České republice. S jejich pomocí se opravovaly hasičské zbrojnice, místní komunikace, knihovny, sokolovny, křížky a kapličky, stavěly spolkové domy, hřiště, muzea, rozhledny nebo naučné stezky. V letech 2007 až 2013 získaly MAS na realizaci strategických plánů rozvoje regionů z Programu rozvoje venkova (PRV) 5,3 miliardy korun. V programovacím období 2014–2020 by tato částka měla být více než trojnásobná. MAS se budou nově podílet také na budování rodinných a komunitních center, budou podporovat sociální podnikání, agroturistiku nebo regionální výrobu.

„Místní akční skupiny ale nevznikly primárně jen kvůli finančním prostředkům, které mohou rozdělovat – to je přidaná hodnota,“ říká předseda Národní sítě Místní akční skupiny ČR Václav Pošmurný. Motivací pro založení MAS, a to už od jejich vzniku v Evropě v roce 1991, je podle něj především snaha spojit partnery v regionu. MAS se pak pro ně stávají mentorem, který je vede celým procesem – poskytuje jim poradenský servis, konzultace při psaní projektů, pomáhá s jejich realizací i zajištěním udržitelnosti, ale především je propojuje.

Činnost MASEk podporuje i ministr zemědělství Marian Jurečka: „Ministerstvo zemědělství vždy podporovalo rozvoj venkovských aktivit na místní úrovni, protože pouze lidé, kteří v daném území sami žijí, mohou mít nejlepší povědomí o konkrétních potřebách jeho rozvoje a dalšího zvelebení. Právě Místní akční skupiny sdružující obce, místní podnikatele, zemědělce i další aktéry, stojí v první linii veřejných zájmů, kdy se dá něco hmatatelného ke zlepšení podmínek místních obyvatel skutečně zrealizovat. Ministerstvo zemědělství má bohaté zkušenosti s naplňováním metody Leader z minulého programovacího období a i do budoucna se jeví nabídka z Programu rozvoje venkova v tomto ohledu jako nejatraktivnější a nejlépe uchopitelná. Jsme připraveni naše působení v tomto ohledu dále vyhodnocovat a ve střednědobém horizontu ještě vylepšovat ve prospěch řešení nejpalčivějších problémů, které venkov potkávají, abychom zabránili odchodu zejména mladých lidí do měst a venkovu vrátili jeho obraz kulturního a přírodního dědictví pro celou naši společnost.“

MAS je nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a státních institucí). Je založena na principech místního partnerství, jehož cílem je podpora a rozvoj venkova. Snaží se koordinovat a sjednotit zájmy obyvatel regionů, které zastupují. Komunitně vedený místní rozvoj, respektive metoda LEADER, kterou MAS uplatňují, přispívá k lepšímu zacílení podpory na potřeby daného venkovského území a k rozvoji spolupráce místních aktérů. Díky tomu jsou MAS důležitým článkem při rozdělování finančních prostředků z Evropské unie i národních zdrojů.

„Místní akční skupiny by měly výrazně přispívat k lepšímu životu v jednotlivých regionech naší republiky a díky znalosti lokálního prostředí efektivněji řešit konkrétní problémy... Místní akční skupiny tak mají skutečný potenciál naplnit smysl své existence a výrazně zlepšit konkurenceschopnost jednotlivých regionů,“ uvedla nedávno ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

V rámci svých aktivit vytváří MAS strategii rozvoje, která definuje směry, jimiž by se měl daný region vydat. Naplňovat tuto strategii se pak daří díky partnerství a spolupráci aktivních jedinců a subjektů sdružených v MAS. V programovacím období 2014–2020 se objevil nový pojem používaný pro využití metody LEADER, a to Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). Také jeho nástrojem je zapojení občanů na místní úrovni do hledání odpovědí na sociální, environmentální a ekonomické výzvy. Jsou shrnuty v Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD), která se vztahuje k území dané MAS. Realizace těchto strategií bude financována z různých fondů – Integrovaného operačního programu (IROP), Operačního programu Zaměstnanost (OP ZAM) a Programu rozvoje venkova (PRV).

První MAS v České republice vznikly v roce 2002. V současnosti je jich 180, a to v územní působnosti 5 873 obcí, v nichž žije 6,1 milionu obyvatel, což je 58 procent populace České republiky. Činnost MAS je financována z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), členských příspěvků, půjčkami, granty a úvěry krajů nebo výnosy organizace, které MAS poskytují.

Václav Pošmurný, předseda Národní sítě MAS ČR